

UCHWAŁA NR XXX/253/2013
RADY POWIATU LĘBORSKIEGO
z dnia 31 lipca 2013 roku

w sprawie przyjęcia lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki, pod nazwą: Zdolni z Powiatu Lęborskiego.

Na podstawie art.12 ust. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 595) i art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)

uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się ***lokalny program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki, pod nazwą: Zdolni z Powiatu Lęborskiego.***

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Lęborskiego

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Załącznik nr 1
do uchwały Nr XXX/253/2013
Rady Powiatu Lęborskiego
z dnia 31 lipca 2013 roku

***Lokalny program wspierania edukacji
uzdolnionych dzieci i młodzieży
o szczególnych predyspozycjach w zakresie
matematyki, fizyki i informatyki, pod nazwą:
Zdolni z Powiatu Lęborskiego***

I. WSTĘP

Wspieranie uczniów w rozwoju jest podstawowym procesem, w oparciu o który szkoła buduje swoją praktykę pedagogiczną, stąd założeniem lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki, pod nazwą: Zdolni z Powiatu Lęborskiego jest teza, że uczniowie posiadają różnorodne uzdolnienia, a szkoła jest miejscem ich identyfikacji i planowanego rozwoju. Działania na rzecz ucznia uzdolnionego nie koncentrują się jednak tylko i wyłącznie w szkole. Miejscem realizacji pasji i twórczych działań są także inne placówki wspierające edukację oraz miejsca, gdzie w integracji, pomimo ustrojowych segmentów szkolnych, mają szansę zrealizować się działania twórcze we współpracy ze środowiskiem rówieśników, ludzi dorosłych oraz młodszych i starszych kolegów. Zakłada się, że dla młodzieży efektem Programu będzie poznanie własnego stylu uczenia się, typu inteligencji, że wzmocnieniu ulegnie motywacja do uczenia się i działania oraz potrzeba uczenia się przez całe życie. Program umożliwi także nauczycielom – doskonalili warsztat pedagogiczny, pozwala na zdobycie umiejętności diagnozy, rozwija kreatywność i motywację do pracy. Działania podejmowane w ramach Programu przełożyć się mogą na istotne zwiększenie udziału rodziców w życiu szkoły oraz promocję osiągnięć ich dzieci w środowisku lokalnym. Szkoły uzyskują tym samym szansę weryfikacji tradycyjnej koncepcji szkoły, w której istnieje tylko jeden sposób nauczania, uczenia się i oceniania. W zamian za to mogą tworzyć środowisko edukacyjne odpowiednie dla wszystkich uczniów.

1. Ilekcio w lokalnym programie wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki, pod nazwą: Zdolni z Powiatu Lęborskiego mówi się o:
 - 1) Powiecie - należy przez to rozumieć Powiat Lęborski,
 - 2) Programie – należy przez to rozumieć lokalny program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki, pod nazwą: Zdolni z Powiatu Lęborskiego
 - 3) Projekcie „Zdolni z Pomorza” – należy przez to rozumieć projekt „Pomorskie - dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki”, finansowanym ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach,
 - 4) LCNK – należy przez to rozumieć Lokalne Centrum Nauczania Kreatywnego, które działa w Zespole Szkół Mechaniczno – Informatycznych w Lęborku,
 - 5) RCNK – należy przez to rozumieć Regionalne Centrum Nauczania Kreatywnego,
 - 6) PPP - należy przez to rozumieć Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Lęborku
 - 7) POKL – należy przez to rozumieć Program Operacyjny Kapitał Ludzki,
 - 8) Portalu edukacyjnym - należy przez to rozumieć portal z platformą e-learningową, moduł InfoZadania, moduł konkursowy – narzędzia dydaktyczne udostępnione uczniom i nauczycielom przez RCNK,

II. CELE PROGRAMU

1. Program opiera się na założeniu, że każda ze szkół/placówek prowadzonych przez Powiat Lęborski podejmuje działania na rzecz wspierania uczniów uzdolnionych, współpracuje z innymi

szkołami i instytucjami, udostępniając swoje pomysły i dzieląc się doświadczeniem, włącza w działania wszystkich interesariuszy procesu dydaktyczno-wychowawczego, korzysta z pomocy innych placówek, w tym PPP w Lęborku.

2. Celem Programu jest:

- 1) stworzenie jak największej liczbie uczniów możliwości planowego rozwijania zdolności i zainteresowań,
- 2) towarzyszenie w rozwoju uczniom wybitnie uzdolnionym, w kierunkach ścisłych,
- 3) doskonalenie umiejętności uczenia się i nauczania,
- 4) podnoszenie jakości i efektywności kształcenia, w tym wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych,
- 5) umożliwienie wymiany doświadczeń i przykładów praktyki wspierania uzdolnień uczniów,
- 6) doskonalenie kadry nauczycielskiej i pracowników PPP w obszarze wspierania uczniów uzdolnionych,
- 7) stworzenie sieci szkół wspierających uczniów uzdolnionych,
- 8) korelacja działań różnych instytucji i podmiotów na rzecz wspierania rozwoju uczniów uzdolnionych.

III. KORZYSTAJĄCY Z PROGRAMU

1. Program skierowany jest do uczniów i nauczycieli szkół/placówek prowadzonych przez Powiat.
2. Uczestnikami i odbiorcami programu mogą być inni uczniowie i ich szkoła, w formie i zakresie wskazanym w umowie w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej zawartym pomiędzy Powiatem, a organem prowadzącym tę szkołę.

IV. PARTNERZY PROGRAMU

1. Program umożliwia wielu podmiotom wspólne podejmowanie działań, poprzedzone porozumieniem, służących systemowemu wspieraniu uczniów uzdolnionych przez wiele podmiotów. Partnerstwo w Programie jest szeroką koalicją różnych instytucji, wśród których wymienić należy:
 - 1) jednostki samorządu terytorialnego (szczebla gminnego, powiatowego i regionalnego),
 - 2) uczelnie wyższe,
 - 3) placówki edukacyjne (PPP, placówki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne),
 - 4) instytucje rynku pracy,
 - 5) organizacje pracodawców i pracodawcy,
 - 6) organizacje pozarządowe.
2. Każda z wyżej wymienionych instytucji, poprzez działanie w ramach partnerstwa na rzecz wspierania uczniów uzdolnionych, wzbogaci wiedzę osób odpowiedzialnych za prowadzenie Programu oraz, określając swoje oczekiwania, a także wskazując obszary, w których może służyć pomocą, przyczyni się do zapewnienia trwałego stosowania najlepszych rozwiązań wspierających uczniów uzdolnionych.
3. Porozumienia z grupą partnerów mają na celu:
 - 1) inspirowanie działań na rzecz poszerzenia zainteresowań, rozwoju talentów oraz wspierania uzdolnień,
 - 2) wsparcie placówek oświatowych i szkół w działaniach związanych z rozwijaniem zainteresowań i uzdolnień uczniów,

- 3) wdrożenie sprawdzonych rezultatów projektu „Zdolni z Pomorza” do praktyki oświatowej i samorządowej,
- 4) upowszechnianie przykładów dobrej praktyki w zakresie wspomagania rozwoju zdolnej młodzieży, promowanie szkół, uczniów, partnerów Programu
- 5) propagowanie idei wspierania uzdolnień dzieci i młodzieży – uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

V. ZADANIA, SPOSOBY I NARZĘDZIA REALIZACJI PROGRAMU

1. Sieć szkół wspierających uzdolnienia.

- 1) Tworzenie warunków do rozwoju pasji i zainteresowań jest zadaniem szkoły. Każda ze szkół tworzy specyficzne dla niej środowisko, w którym proces nauczania i wychowania wychodzi naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom konkretnych uczniów. Działanie szkół w sieci umożliwia wymianę doświadczeń pomiędzy szkołami, współdziałanie w poszukiwaniu najlepszych rozwiązań, działanie w partnerstwie z tymi nauczycielami, którzy nie tylko chcą odkrywać w swoich uczniach zdolności, ale także potrafią z nimi współpracować i ich wspierać.
- 2) Warunkiem włączenia szkoły do sieci jest:
 - a) przygotowanie i efektywne wdrożenie autorskiego programu wspierania uczniów uzdolnionych,
 - b) dostosowanie dokumentów prawa wewnątrzszkolnego do wymogów Programu,
 - c) systematyczna identyfikacja uzdolnień i indywidualnego stylu uczenia się,
 - d) korzystanie z pomocy specjalistów z PPP, dostosowanie oferty zajęć dodatkowych do wyników prowadzonej identyfikacji i diagnozy,
 - e) planowe rozpowszechnianie wśród uczniów zewnętrznej oferty wspierania uczniów uzdolnionych w Powiecie,
 - f) tematyczne doskonalenie rady pedagogicznej w zakresie identyfikacji i rozwijania uzdolnionych uczniów,
 - g) doskonalenie umiejętności i gromadzenie doświadczeń, podnoszenie kwalifikacji przez nauczycieli zaangażowanych w pracę z młodzieżą uzdolnioną,
 - h) aktywne uczestnictwo w wymianie doświadczeń w sieci szkół wspierających uczniów uzdolnionych.
- 3) Do zadań szkoły w zakresie wspierania uczniów osiągających mierzalne sukcesy w olimpiadach i konkursach, wynikających z uzdolnień kierunkowych oraz przejawiających różnorodne zainteresowania, wynikające z ich możliwości twórczych, oryginalności i kreatywności, należą:
 - a) analizowanie wyników systematycznie prowadzonej identyfikacji różnych uzdolnień we współpracy z PPP i LCNK,
 - b) pomoc w określaniu indywidualnego stylu uczenia się,
 - c) przyznanie indywidualnego toku lub programu nauki,
 - d) stworzenie adekwatnej do rodzaju uzdolnień uczniów oferty zajęć pozalekcyjnych szkolnych i międzyszkolnych,
 - e) planowe kierowanie uczniów na zajęcia niezorganizowane przez szkołę np. wykłady i spotkania akademickie w ramach porozumienia szkoły z uczelnią, lub zajęcia prowadzone przez LCNK,
 - f) przydzielenie uczniom opiekuna naukowego (mentora) spośród nauczycieli szkoły lub spoza niej,
 - g) nawiązanie stałego kontaktu z instytucjami lub stowarzyszeniami opiekującymi się uczniami uzdolnionymi,

- h) typowanie uczniów do stypendium motywacyjnego Starosty oraz innych funkcjonujących w systemie oświaty lub działaniach strategicznych organizacji pożytku publicznego, fundacji i stowarzyszeń,
- i) uwzględnianie w ocenianiu wewnątrzszkolnym osiągnięć uczniów wykraczających poza sferę uzdolnień przedmiotowych,
- j) organizowanie cyklicznych imprez prezentujących osiągnięcia uczniów i służących upowszechnianiu ich sukcesów,
- k) typowanie uczniów do stypendium innych niż naukowe i informowanie ich o ogólnopolskiej ofercie stypendialnej
- l) przekazywanie informacji o możliwości korzystania z ofert placówek pozaszkolnych, instytucji kultury, rozwijających zainteresowania i pasje.

2. Lokalne Centrum Nauczania Kreatywnego

- 1) Siedziba LCNK mieści się w Zespole Szkół Mechaniczno - Informatycznych w Lęborku.
- 2) Głównym celem działania LCNK jest tworzenie warunków do kreatywnego nauczania i uczenia się, do podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności ucznia uzdolnionego w zakresie matematyki, fizyki i informatyki, oraz wspieranie jego harmonijnego rozwoju, poprzez:
 - a) prowadzenie zajęć pozalekcyjnych w siedzibie LCNK i poza nią, według autorskich programów z wykorzystaniem zestawów zadań opracowanych w ramach Projektu,
 - b) objęcie ucznia, rodzica i nauczyciela pomocą i/lub opieką psychologiczno-pedagogiczną,
 - c) zagwarantowanie uczniowi merytorycznego wsparcia nauczyciela, pracownika LCNK oraz uczelni wyższej,
 - d) uczestnictwo w zajęciach na portalu edukacyjnym z platformą e-learningową i modułem InfoZadania, likwidującą bariery komunikacyjne w dostępie do wiedzy i informacji, z możliwością korzystania z e-konsultacji,
 - e) organizowanie wycieczek dydaktycznych, odpowiadających indywidualnym zainteresowaniom ucznia uzdolnionego,
 - f) umożliwienie korzystania z pracowni przedmiotowych i pomocy naukowych, wychodzących naprzeciw zainteresowaniom uczniów,
 - g) budowanie indywidualnej ścieżki edukacyjno-zawodowej ucznia uzdolnionego w oparciu o współpracę z uczelniami i pracodawcami.
- 3) Zadania, organizację, sposób rekrutacji uczniów i nauczycieli do LCNK oraz zadania koordynatora i psychologa określi Regulamin przygotowany i przyjęty przez Radę Powiatu Lęborskiego odrębną uchwałą.

3. Nagrody

Zasady przyznawania nagród określone są odrębnymi uchwałami podjętymi przez jednostki samorządu terytorialnego.

4. Przedsięwzięcia edukacyjne o wysokich walorach wychowawczych, skierowane do dzieci i młodzieży uzdolnionej organizowane z uwzględnieniem priorytetów wskazanych przez Powiat na dany rok, zgodnie z planem współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

5. Upowszechnianie informacji o wynikach i efektach pracy z uczniami uzdolnionymi poprzez:

- 1) publikacje w mediach,
- 2) prezentowanie osiągnięć uczniów i prac LCNK.

VI. SPODZIEWANE EFEKTY

1. Uczniowie:

- 1) poznanie własnego stylu uczenia się, typu inteligencji, technik organizacji materiału,
- 2) wykorzystania tej wiedzy w procesie uczenia się,
- 3) wzrost motywacji i kompetencji,
- 4) przygotowanie do efektywnego uczenia się przez całe życie,
- 5) wzrost umiejętności współpracy, planowania i realizowania celów.

2. Szkoły:

- 1) rozwój kreatywności i umiejętności nauczycieli oraz wzbogacenie metod pracy,
- 2) uaktualnienie wiedzy na temat procesów poznawczych, w tym sposobów efektywnego uczenia i nauczania
- 3) zwiększenie udziału rodziców w życiu szkoły,
- 4) wzrost liczby uczniów osiągających mierzalne sukcesy,
- 5) wzrost liczby uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych,
- 6) promocja szkoły w środowisku lokalnym,
- 7) poszerzenie oferty edukacyjnej szkół,
- 8) przełamywanie barier utrudniających wykorzystanie umiejętności i wiedzy nabytej we wcześniejszych etapach edukacyjnych.

VII. EWALUACJA

Program poddawany będzie ewaluacji wewnętrznej na zakończenie każdego roku szkolnego.

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie przyjęcia lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki, pod nazwą: Zdolni z Powiatu Lęborskiego

Kadra pedagogiczna szkół i placówek Powiatu Lęborskiego, instytucje okołoedukacyjne, pracujące z dziećmi i młodzieżą, sami uczniowie i ich rodzice widzą pilną potrzebę stworzenia w Powiecie Lęborskim systemu wspierającego całościowy wszechstronny rozwój młodego człowieka. Realizowany przez Powiat Lęborski wspólnie z pozostałymi powiatami województwa pomorskiego systemowy projekt „Pomorskie - dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki” dostarczył praktyce edukacyjnej wiele narzędzi, dzięki którym podjęto próbę stworzenia miejsc, a w nim ciekawych inspirujących form wspierających aktywność uzdolnionych dzieci i młodzieży. W ramach porozumienia z Samorządem Województwa Pomorskiego Powiat Lęborski podjął *uchwałę w sprawie wyrażenia woli współpracy w zakresie realizacji projektu innowacyjnego „Pomorskie – dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki”*.

Konsekwencją udziału w Projekcie jest przyjęcie do praktyki rezultatów Projektu Zdolni z Pomorza w zakresie:

1. powołania, organizowania i prowadzenia LCNK, w tym:
 - 1) organizacja zajęć pozalekcyjnych,
 - 2) współfinansowanie kosztów działalności LCNK,
 - 3) zabezpieczenie warunków lokalowych dla funkcjonowania pracowni przedmiotowych do zajęć z uczniem uzdolnionym,
 - 4) zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom uzdolnionym i ich rodzicom,
2. przyjęcie lokalnego programu wspierania uczniów uzdolnionych i realizacja jego założeń,
3. współpraca z RCNK,
4. promocja i upowszechnianie dobrych praktyk.

Dla młodego człowieka okres szkolny jest jednym z najintensywniejszych etapów w rozwoju. Rola instytucji edukacyjnych, podobnie jak i środowiska rodzinnego, jest w tym procesie niebagatelna. Osiągnięcia ludzi zdolnych są motorem rozwoju w każdej dziedzinie życia – budują kapitał społeczny, przekładają się na potencjał gospodarczy regionu, stanowią koło zamachowe cywilizacyjnego rozwoju całego kraju. Samorząd, jako podmiot szczególnie odpowiedzialny za jakość życia i dobro wspólne, tworzone przez lokalną społeczność, ma szczególny obowiązek zapewnić utalentowanym dzieciom i młodzieży odpowiednie warunki do identyfikowania, kształtowania i rozwijania uzdolnień. Właściwe wspieranie rozwoju to jedno z najważniejszych zadań edukacyjnych, a misją nowoczesnej szkoły jest nie tylko wyposażenie uczniów w bogaty zasób wiedzy i umiejętności, ale też towarzyszenie im w przygotowaniu do pełnienia ważnych – jednostkowo i społecznie – ról w dorosłym życiu, do odkrywania wielorakich możliwości samorealizacji. Co ważne, tak rozumiana misja może łączyć we wspólnej pracy samorządy różnego szczebla, podmioty gospodarcze oraz organizacje pozarządowe.

Opracowanie założeń systemowego wspierania uczniów uzdolnionych wynika nie tylko z programu powiatowej polityki edukacyjnej. Potrzeba ta wpisuje się również w cele polityki oświatowej całego Państwa. W ustawie o systemie oświaty, w art. 1 ust. 6 mówi się wprost o opiece nad uczniami uzdolnionymi, a nie tylko o pracy z nimi. Ponadto konieczność zasadniczych zmian w sposobie identyfikowania i realizacji indywidualnych potrzeb edukacyjnych zarówno dzieci, młodzieży jak i dorosłych jest wyraźnie akcentowana w Strategii lizbońskiej. W raporcie pod tytułem *Postęp w realizacji celów lizbońskich w zakresie kształcenia i szkolenia (...)* mówi się, że oprócz silnej pozycji edukacji w Polsce ważne jest wskazanie na wyzwania i potrzebę korekty tradycyjnej polityki

edukacyjnej, to jest na potrzebę opracowania i wdrożenia strategii uczenia się przez całe życie. Z raportu wynika, iż w Polsce pozycja uczenia się innego niż formalne, w tym uczenia się przed i po okresie tradycyjnego kształcenia szkolnego, jest nadal bardzo słaba. Badania pedagogiczne dowodzą, że całościowemu rozwojowi młodego człowieka służy zwłaszcza jego aktywność pozaszkolna, uczestnictwo w kulturze, rozwijanie pasji i zainteresowań, a przede wszystkim świadomość własnego potencjału, umiejętnie zidentyfikowanego i wspieranego przez dom, nauczyciela i innych dorosłych, a także środowisko rówieśników.

Art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty cytowanej w podstawie prawnej uchwały stanowi, że „jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży”.

Do tej pory Powiat Łębski podejmował wiele działań związanych bezpośrednio ze wspieraniem uczniów uzdolnionych: finansował oferty (w tym organizacji pozarządowych) rozwijające uczniowskie zainteresowania i pasje, przekazywał stypendia pieniężne uzdolnionym uczniom i studentom – mieszkańcom Powiatu Łębskiego, honorując ich szczególne osiągnięcia i działania cenione i pożądane dla społeczności lokalnej, nagradzał i wyróżniał młodych sportowców. Inicjatywy te nie miały jednak jak dotąd charakteru kompleksowego, nie angażowały wszystkich możliwych sił i środków, także wynikających z możliwości współpracy z innymi samorządami i podmiotami życia społecznego.

Przedstawiony **lokalny program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki, pod nazwą: Zdolni z Powiatu Łębskiego** jest systemowym programem aktywizującym całe środowisko, w tym instytucje edukacyjne i społeczne, umożliwiającym projektowanie działań dla jednolicie określonych celów i pożądanych społecznie rezultatów.

W celu realizacji założeń wynikających z programu i objęciem nim także uczniów spoza szkół ponadgimnazjalnych, konieczne będzie zawarcie stosownych umów z gminami Powiatu Łębskiego.